

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

- δ) ότι εάν, σε οιοδήποτε στάδιο των διαπραγματεύσεων, το Κοινοβούλιο εγκρίνει συστάσεις σχετικά με τη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του Κοινοβουλίου πριν από τη σύναψη συμφωνίας,
- ε) την συγκρότηση και χρήση διοργανικού καταλόγου ο οποίος θα περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα που παρέχει η Επιτροπή στην ειδική επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 207, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

*

* *

25. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και τον Γενικό Διευθυντή του ΠΟΕ.

Περιοριστικά μέτρα με αντίκτυπο στα ατομικά δικαιώματα, κατόπιν της θέσεως σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας

P7_TA(2009)0111

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με την επιβολή περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, σχετικά με τη Ζιμπάμπουε και κατά ορισμένων φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων και φορέων λόγω της κατάστασης στη Σομαλία

(2010/C 286 E/02)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όλες τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα προαιρετικά πρωτόκολλα αυτών, το Διεθνές σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και τα δύο προαιρετικά πρωτόκολλα αυτού, τον Χάρτη του ΟΗΕ και συγκεκριμένα τα άρθρα του 1 και 25 και στο κεφάλαιο VII, τα άρθρα 39 και 41,
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα) και τα πρωτόκολλα αυτής, καθώς και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τον Χάρτη) και συγκεκριμένα τον τίτλο του VI, Δικαιοσύνη, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009,
- έχοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ) και συγκεκριμένα τα άρθρα 75, 215 και 275 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και τις διατάξεις για τις δημοκρατικές αρχές που εδράζονται στον τίτλο II της ΣΕΕ,
- έχοντας υπόψη τις προηγούμενες σχετικές διατάξεις της ΣΕΕ (άρθρα 3, 6, 11, 13, 19, 21, 29 και 39) και της ΣΕΚ (άρθρα 60, 133, 296, 297, 301 και 308),

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

- έχοντας υπόψη τα σχετικά έγγραφα του Συμβουλίου σε αυτόν τον τομέα ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τις κοινές θέσεις του Συμβουλίου 2001/930/ΚΕΠΠΑ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ⁽²⁾ και 2001/931/ΚΕΠΠΑ για την εφαρμογή ειδικών μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ⁽³⁾, αμφότερες της 27ης Δεκεμβρίου 2001, καθώς και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2580/2001 του Συμβουλίου, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη την κοινή θέση του Συμβουλίου 2002/402/ΚΕΠΠΑ περί περιοριστικών μέτρων κατά του Οσάμα Μπιν Λάντεν, των μελών της οργάνωσης Αλ Κάιντα και των Ταλιμπάν και λοιπών προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και άλλων φορέων που συνδέονται μαζί τους ⁽⁵⁾, καθώς και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002 του Συμβουλίου για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν ⁽⁶⁾, αμφότερους της 27ης Μαΐου 2002 καθώς και τη σχετική πρόταση της Επιτροπής και το κείμενο του Συμβουλίου ⁽⁷⁾,
- έχοντας υπόψη την κοινή θέση 2009/138/ΚΕΠΠΑ της 16ης Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με τη λήψη περιοριστικών μέτρων κατά της Σομαλίας ⁽⁸⁾, τη σχετική πρόταση της Επιτροπής ⁽⁹⁾ και την κοινή θέση 2004/161/ΚΕΠΠΑ της 19ης Φεβρουαρίου 2004 που ανανεώνει τα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της Ζιμπάμπουε ⁽¹⁰⁾, όπως τροποποιήθηκε από την κοινή θέση 2008/632/ΚΕΠΠΑ της 31ης Ιουλίου 2008 ⁽¹¹⁾ καθώς και την σχετική πρόταση της Επιτροπής ⁽¹²⁾,
- έχοντας υπόψη τα σχετικά ψηφίσματά του σε αυτόν τον τομέα και ειδικότερα το ψήφισμά του της 4ης Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με την αξιολόγηση των κυρώσεων της ΕΕ στο πλαίσιο των δράσεων και των πολιτικών της ΕΕ στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ⁽¹³⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Νομικών Υποθέσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης της 16ης Νοεμβρίου 2007, με τίτλο «Μαύρες λίστες του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και την προσθήκη στην έκθεση αυτή της 22ας Ιανουαρίου 2008,
- έχοντας υπόψη τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και συγκεκριμένα την απόφασή του της 3ης Σεπτεμβρίου 2008 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-402/05 P και C-415/05 P, *Kadi και Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής ⁽¹⁴⁾,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) της 28ης Ιουλίου 2009 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 881/2002 για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν,
- έχοντας υπόψη την επιστολή του προέδρου της Επιτροπής Ανάπτυξης προς τον πρόεδρο της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 12ης Νοεμβρίου 2009,

⁽¹⁾ Σημείωμα της Ομάδας Εργασίας Συμβούλων Εξωτερικών Σχέσεων της 22ας Ιανουαρίου 2004, με τίτλο «Παρακολούθηση και αξιολόγηση των περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ - Σύσταση της Ομάδας Συμβούλων Εξωτερικών Υποθέσεων υπό τη σύνθεση «Κυρώσεις» (Εξωτερικές Υποθέσεις/Κυρώσεις)» (05603/2004)· σημείωμα της Γραμματείας της 7ης Ιουνίου 2004, με τίτλο «Βασικές αρχές για τη χρήση περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων)» (10198/1/2004)· σημείωμα της Γραμματείας της 2ας Δεκεμβρίου 2005, με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και αξιολόγηση των περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) στα πλαίσια της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ» (15114/2005)· σημείωμα της Γραμματείας της 9ης Ιουλίου 2007, με τίτλο «Περιοριστικά μέτρα/ - Βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ για την αποτελεσματική εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων» (11679/2007) και το σημείωμα της Ομάδας Εργασίας Συμβούλων Εξωτερικών Σχέσεων της 24ης Απριλίου 2008, με τίτλο «Περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) - επικαιροποίηση των βέλτιστων πρακτικών της ΕΕ» (08666/1/2008).

⁽²⁾ ΕΕ L 344, 28.12.2001, σ. 90.

⁽³⁾ ΕΕ L 344, 28.12.2001, σ. 93.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 344, 28.12.2001, σ. 70.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 139, 29.5.2002, σ. 4.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 139, 29.5.2002, σ. 9.

⁽⁷⁾ COM(2009)0187 και έγγραφο του Συμβουλίου 12883/2009.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 46, 17.2.2009, σ. 73.

⁽⁹⁾ COM(2009)0393.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 50, 20.2.2004, σ. 66.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 205, 1.8.2008, σ. 53.

⁽¹²⁾ COM(2009)0395.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 295 E, 4.12.2009, σ. 49.

⁽¹⁴⁾ [2008] ECR I-6351.

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

- έχοντας υπόψη τις ερωτήσεις με ημερομηνία 16 Νοεμβρίου 2009 προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο σχετικά με την επιβολή περιοριστικών μέτρων (Ο-0135/2009 – Β7-0233/2009, Ο-0136/2009 – Β7-0234/2009),
- έχοντας υπόψη τις απόψεις που εξέφρασε η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων κατά τη συνεδρίασή της της 3ης Δεκεμβρίου 2009 για τις νομικές βάσεις των προτάσεων που αφορούν τα κείμενα σχετικά με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, τη Σομαλία και τη Ζιμπάμπουε στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λισαβώνας,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 115, παράγραφος 5, και 110, παράγραφος 2 του Κανονισμού,
- A. εκτιμώντας ότι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης (άρθρο 2 ΣΕΕ), η οποία αντανάκλαται επίσης στις εξωτερικές της δράσεις, καθώς και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΕΕ, ορίζει ότι «η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα και σχεδιάζεται με στόχο να προωθή στο ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο τις αρχές που έχουν εμπνεύσει τη δημιουργία, την ανάπτυξη και τη διεύρυνσή της: τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, τις αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και τον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου»,
- B. εκτιμώντας ότι η Ένωση έχει δεσμευτεί να καταπολεμήσει την τρομοκρατία σε όλες τις διαστάσεις - ανεξαρτήτως του αν οι ρίζες της βρίσκονται ή οι δραστηριότητές της αναπτύσσονται εντός ή εκτός των συνόρων της ΕΕ - ενεργώντας, με τη βοήθεια ποικίλων μέσων και μεθόδων, εντός των σαφών ορίων που ορίζουν το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· εκτιμώντας ότι πρέπει να δοθεί εξαιρετική προσοχή τόσο στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων στον συγκεκριμένο τομέα όσο και στη διασφάλιση της αναλογικότητας, της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας όλων των μέτρων που θεσπίζονται με στόχο την καταπολέμηση της τρομοκρατίας,
- Γ. εκτιμώντας ότι στα μέσα με τα οποία η Ένωση σκοπεύει να επιτύχει τους στόχους που επισημάνθηκαν προηγουμένως, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, συγκαταλέγονται (μεταξύ άλλων) περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) κατά των κυβερνήσεων τρίτων χωρών, φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων· εκτιμώντας ότι εξακολουθούν να τίθενται ερωτήματα όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο ο ΟΗΕ και η ΕΕ έχουν παρουσιάσει επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα μέτρα αυτά επέτυχαν να περιορίσουν τη χρηματοδότηση τρομοκρατικών ενεργειών και λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού αντίκτυπου που είχαν αυτά τα μέτρα στην αξιοπιστία της δέσμευσης της ΕΕ και του ΟΗΕ υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- Δ. εκτιμώντας ότι, σύμφωνα με την γενική πρακτική που εφαρμόζεται στην ΕΕ, στην προκειμένη περίπτωση δε γίνεται διάκριση μεταξύ των όρων «κυρώσεις» και «περιοριστικά μέτρα»⁽¹⁾· εκτιμώντας ότι το Συμβούλιο έχει τονίσει ότι οι στόχοι των κυρώσεων πρέπει να καθορίζονται με τρόπο, ώστε οι κυρώσεις να έχουν τον μέγιστο αντίκτυπο στα πρόσωπα, των οποίων τη συμπεριφορά προορίζονται να επηρεάσουν· με αυτόν τον τρόπο, ο ακριβής καθορισμός των στόχων θα πρέπει να περιορίζει στο απολύτως ελάχιστο οποιεδήποτε αρνητικές ανθρωπιστικές επιπτώσεις, τον κίνδυνο ακούσιων συνεπειών για πρόσωπα που δεν αποτελούν στόχο των κυρώσεων ή πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στις γειτονικές χώρες,
- Ε. εκτιμώντας ότι το άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, προβλέπει ότι «εφόσον προβλέπεται από απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, περιοριστικά μέτρα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων» και εκτιμώντας ότι το άρθρο 75, πρώτη παράγραφος, ΣΛΕΕ, προβλέπει ότι «εφόσον αυτό απαιτείται προς επίτευξη των στόχων του άρθρου 67, ως προς την πρόληψη της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και την καταπολέμησή τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία, ορίζουν πλαίσιο διοικητικών μέτρων για τις κινήσεις κεφαλαίων και πληρωμών, όπως η δέσμευση κεφαλαίων, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων που ανήκουν ή βρίσκονται στην κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή μη κρατικής οντότητας»,
- ΣΤ. εκτιμώντας ότι το άρθρο 275, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, προβλέπει επίσης ότι «το Δικαστήριο, [...], είναι αρμόδιο [...] να αποφαινεται επί των προσφυγών που ασκούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο της παρούσας Συνθήκης και αφορούν τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων που προβλέπουν περιοριστικά μέτρα κατά φυσικών ή νομικών προσώπων, τις οποίες θεσπίζει το Συμβούλιο βάσει του τίτλου V, κεφάλαιο 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση»,

⁽¹⁾ Τα είδη των περιοριστικών μέτρων περιλαμβάνουν ποικιλία μέτρων, όπως εμπάργκο όπλων, εμπορικές κυρώσεις, χρηματοοικονομικές/οικονομικές κυρώσεις, δέσμευση κεφαλαίων, απαγόρευση πτήσεων, περιορισμούς εισόδου, διπλωματικές κυρώσεις, μποϊκοτάζ αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων και αναστολή της συνεργασίας με τρίτες χώρες,

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

- Z. εκτιμώντας ότι στο άρθρο 16, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούνται να θεσπίσουν σαφές και σταθερό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων με «κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών»· εκτιμώντας ότι στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι «η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών»· εκτιμώντας ότι τούτο συνεπάγεται ότι οι κανόνες αυτοί ισχύουν επίσης για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης στο τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας· εκτιμώντας ότι το άρθρο 39 ΣΕΕ (στο κεφάλαιο 2 που έχει τον τίτλο «Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας») πρέπει να ερμηνευθεί ως παρέκκλιση του άρθρου 16, ΣΛΕΕ, στο οποίο ζητείται το Συμβούλιο να «εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζει τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών»· εκτιμώντας ότι όπως και το άρθρο 16, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το άρθρο 39, ΣΕΕ προβλέπει ότι «η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών»,
- H. εκτιμώντας ότι στην προαναφερόμενη υπόθεση *Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ακύρωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002, καθόσον αφορούσε τον κ. Yassin Abdullah Kadi και την Al Barakaat International Foundation και έκρινε ότι η κοινοτική αρχή που αποφασίζει να δεσμεύσει τα κεφάλαια και τους οικονομικούς πόρους ενός προσώπου ή μιας οντότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002, πρέπει να κοινοποιεί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή στην ενδιαφερόμενη οντότητα τους λόγους στους οποίους βασίζεται η απόφαση αυτή, ούτως ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα άμυνας και συγκεκριμένα το δικαίωμα διατύπωσης γνώμης και το δικαίωμα του δικαστικού ελέγχου και ότι, δεδομένου ότι τα εν λόγω πρόσωπα ή οντότητες δεν ενημερώθηκαν σχετικά με τις αποδείξεις που προσκομίστηκαν εις βάρος τους, δεν ήταν σε θέση να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους όσον αφορά τις εν λόγω αποδείξεις υπό ικανοποιητικές συνθήκες ενώπιον του κοινοτικού δικαστή,
- Θ. εκτιμώντας ότι στη νομολογία του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επισημαίνεται ότι ο δικαστικός έλεγχος αποκτά ακόμη πιο επιτακτικό χαρακτήρα, λόγω του γεγονότος ότι συνιστά τη μοναδική διαδικαστική εγγύηση που διασφαλίζει δίκαιη εξισορρόπηση της ανάγκης καταπολέμησης της διεθνούς τρομοκρατίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ⁽¹⁾· εκτιμώντας ότι στις προηγούμενες αποφάσεις του Πρωτοδικείου (συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-110/03, T-150/03 και T-405/03 *Sison κατά Συμβουλίου* ⁽²⁾) υποστηρίχθηκαν τρεις διαδοχικές αποφάσεις του Συμβουλίου να αρνηθεί στους συνηγόρους του Jose Maria Sison την πρόσβαση στα έγγραφα στα οποία βασίστηκε η απόφαση του Συμβουλίου να τον συμπεριλάβει στον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε ειδικά περιοριστικά μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2580/2001,
- I. εκτιμώντας ότι υπάρχουν μελέτες στις οποίες τονίζεται ότι στα εθνικά συστήματα, η δέσμευση κεφαλαίων αποτελεί προσωρινό μέτρο που λαμβάνεται εν αναμονή δικαστικής απόφασης σχετικά με την ανάμειξη ενός προσώπου σε εγκληματικές ενέργειες και εκτιμώντας ότι πρέπει να διασφαλιστεί σε επίπεδο ΟΗΕ και ΕΕ, ότι οι κυρώσεις αυτές δεν πρέπει να θεωρούνται προσωρινά μέτρα εν αναμονή δικαστικής απόφασης, αλλά ντε φάκτο εναλλακτικές δυνατότητες για τις δικαστικές αποφάσεις ⁽³⁾,
- ΙΑ. εκτιμώντας ότι η απόφαση S/RES/1822 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών έχει επιφέρει ορισμένες βελτιώσεις και συγκεκριμένα: την απαίτηση να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Κυρώσεων τα σκεπτικά που αφορούν τους λόγους συμπερίληψης ενός προσώπου στο κατάλογο· την υποχρέωση των κρατών μελών να λαμβάνουν, σύμφωνα με τις εθνικές τους νομοθεσίες και πρακτικές, όλα τα δυνατά μέτρα για να ειδοποιούν ή να ενημερώνουν εγκαίρως το πρόσωπο ή την οντότητα που καταχωρείται στον κατάλογο σχετικά με την εν λόγω καταχώριση και να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση αυτή αντίγραφο του τμήματος της επιχειρηματολογίας που μπορεί να δημοσιοποιηθεί και άλλες συναφείς πληροφορίες· τη δημιουργία κεντρικής υπηρεσίας στην οποία οι άνθρωποι που βρίσκονται στη μαύρη λίστα μπορούν να απευθύνουν τα παράπονά τους ⁽⁴⁾· τη διενέργεια πλήρους αναθεώρησης όλων των ονομάτων που περιέχει ο Ενοποιημένος Κατάλογος,
- ΙΒ. εκτιμώντας ότι εξακολουθεί να μην υπάρχει διεθνής νομικός μηχανισμός για τον έλεγχο/την επανεξέταση της ακρίβειας των πληροφοριών που αποτελούν τη βάση για μια καταχώριση στη μαύρη λίστα της Επιτροπής Κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών ή της αναγκαιότητας και αναλογικότητας των μέτρων που θεσπίζονται· εκτιμώντας ότι τα πρόσωπα εξακολουθούν να μην έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο ή σε οίονει δικαστικό φορέα σε επίπεδο ΟΗΕ ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Υπόθεση T-228/02, *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου* [2006] ECR II-4665, παράγραφος 155.

⁽²⁾ [2005] ECR II-1429.

⁽³⁾ I Cameron «Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και κυρώσεις ΕΕ/ΟΗΕ: Τρέχουσα κατάσταση», Οκτώβριος 2008, μελέτη, Τμήμα χάραξης πολιτικής Εξωτερικές Πολιτικές, ΓΔ Εξωτερικές Πολιτικές της Ένωσης, σελ. 21.

⁽⁴⁾ Κεντρική υπηρεσία που είναι μόνο «γραφείο εκκαθάρισης» παραπόνων.

⁽⁵⁾ ο.π. Cameron, σελ. 37.

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

Ανάγκη συνεκτικής και σαφούς προσέγγισης και επαρκούς συμμετοχής του Κοινοβουλίου

1. φρονεί ότι είναι σημαντικό να υπάρξει προβληματισμός γύρω από τη δημιουργία ενός γενικού πλαισίου για όλες τις κυρώσεις με συγκεκριμένο στόχο, τις οποίες επιβάλλει η ΕΕ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σε οντότητες ή σε φορείς, που να διασφαλίζει τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία στοχεύουν οι κυρώσεις·

2. είναι της γνώμης ότι, στον συγκεκριμένο τομέα των αντιτρομοκρατικών κυρώσεων, είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί στην πράξη η διάκριση μεταξύ «εξωτερικών» και «εσωτερικών» απειλών, ιδίως με δεδομένο ότι οι κυρώσεις αυτές θα μπορούσαν επίσης να θίξουν τα δικαιώματα των πολιτών και κατοίκων της ΕΕ που απορρέουν από τον Χάρτη ⁽¹⁾· φρονεί ότι πρέπει να θεσπιστεί νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 75, ΣΛΕΕ για τα μέτρα που αφορούν τις κινήσεις κεφαλαίων και τις πληρωμές, όπως τη δέσμευση κεφαλαίων, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών κερδών που ανήκουν, αποτελούν ιδιοκτησία ή βρίσκονται υπό την κατοχή φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων, καθώς και (όπως εξάλλου έχει τονίσει η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων του ΕΚ) για τα περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν· η προσέγγιση αυτή θα επέτρεπε τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου δημοκρατικού ελέγχου μέσω της παρέμβασης του Κοινοβουλίου με τη διαδικασία συναπόφασης (συνήθης νομοθετική διαδικασία)· πρέπει επίσης να ληφθεί δεόντως υπόψη η επαρκής συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων·

3. φρονεί ότι όσον αφορά μελλοντικά μέτρα - όπως τα περιοριστικά μέτρα για τη Ζιμπάμπουε και συγκεκριμένα ειδικά περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων και φορέων, λόγω της κατάστασης στη Σομαλία, τα οποία θα ληφθούν δυνάμει του άρθρου 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ - θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα μιας προαιρετικής διαβούλευσης με το Κοινοβούλιο (σύμφωνα με την «Πανηγυρική Διακήρυξη για την Ευρωπαϊκή Ένωση» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκδόθηκε στη Στουτγάρδη, στις 19 Ιουνίου 1983, για την προαιρετική διαβούλευση με το Κοινοβούλιο σε διεθνή θέματα ακόμη και στις περιπτώσεις τις οποίες δεν καλύπτει η Συνθήκη)· η προσέγγιση αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί συμβατή με το πνεύμα της Συνθήκης της Λισσαβώνας και με τον προηγούμενο (συμβουλευτικό) ρόλο του Κοινοβουλίου σε αυτόν τον τομέα·

4. επαναλαμβάνει το αίτημά του για εις βάθος αξιολόγηση της εφαρμογής, σε ετήσια βάση, των διατάξεων που επιβάλλουν περιοριστικά μέτρα και της αποτελεσματικότητάς τους, μαζί με κατάλληλη και έγκαιρη διαβίβαση πληροφοριών στο Κοινοβούλιο σε αυτά τα θέματα· φρονεί ότι, για τον σκοπό αυτό, οι κυρώσεις πρέπει πάντα να συνοδεύονται από σαφή κριτήρια αναφοράς·

5. καλεί την Επιτροπή να συστήσει δίκτυο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, επιφορτισμένων με το καθήκον να προτείνουν στο Συμβούλιο τα πιο συναφή περιοριστικά μέτρα σε μια δεδομένη κατάσταση, υποβάλλοντας σε τακτική βάση εκθέσεις σχετικά με αλλαγές της κατάστασης, υπό το φως των κριτηρίων αναφοράς και των επιδιωκόμενων στόχων και, εφόσον ενδείκνυται, να προτείνουν τρόπους αποτελεσματικότερης εφαρμογής των κυρώσεων· φρονεί ότι η σύσταση αυτού του δικτύου θα διασφάλιζε μεγαλύτερη διαφάνεια, θα βελτιώνει την ποιότητα της συζήτησης σχετικά με τις κυρώσεις γενικότερα και θα ενίσχυε την εφαρμογή και τη συνεχή παρακολούθηση των κυρώσεων σε ειδικές περιπτώσεις·

6. επισημαίνει ότι οι δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) συμβάλλουν αισθητά στην ανάπτυξη, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα και ότι θα μπορούσε να είναι χρήσιμη η μαζί τους διαβούλευση σχετικά με τις αντιτρομοκρατικές πολιτικές της ΕΕ, έτσι ώστε να αντληθούν πολύτιμες πληροφορίες για την κατάσταση επιτόπου· επισημαίνει, περαιτέρω, ότι τα κατασταλτικά αντιτρομοκρατικά μέτρα δεν πρέπει να μπαίνουν εμπόδιο στους στόχους των ΜΚΟ στους τομείς της ανάπτυξης, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

7. τονίζει με έμφαση ότι τα σχόλια που ακολουθούν αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στην ουσία των προτάσεων που υπέβαλε η Επιτροπή βάσει του προηγούμενου νομικού πλαισίου, το οποίο είναι πλέον πεπαλαιωμένο, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη το νομικό πλαίσιο που καθιερώνει η Συνθήκη της Λισσαβώνας· υπενθυμίζει ότι οποιαδήποτε αναφορά στην απόφαση του Συμβουλίου 1999/468/ΕΚ της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾ πρέπει να θεωρηθεί πεπαλαιωμένη·

⁽¹⁾ ο.π. Cameron, σελ. 16-17.

⁽²⁾ ΕΕ L 184, 17.7.1999, σ. 23.

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

Περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν

8. τονίζει ότι, προκειμένου να αντεπεξέλθει στη δέσμευσή του για καταπολέμηση της τρομοκρατίας με ταυτόχρονο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έχει κρίνει την δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων ορισμένων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων, που συνιστά κατάλληλο μέσο για τον σκοπό αυτό· τονίζει με έμφαση ότι η εφαρμογή αυτών των μέτρων πρέπει να συνοδεύεται πάντα από ισχυρές και κατάλληλες διασφαλίσεις και εγγυήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρετικά σοβαρές επιπτώσεις που έχει για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ή τους ενδιαφερόμενους οργανισμούς η καταχώρισή τους στη «μαύρη λίστα»· τονίζει ότι, όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, ισχύει το άρθρο 75, ΣΛΕΕ·

9. τονίζει την ανάγκη ενός εις βάθος προβληματισμού σχετικά με τις σημαντικές επιπτώσεις που έχουν οι αντιτρομοκρατικές κυρώσεις στο ποινικό δίκαιο και την ανάγκη θέσπισης σε εθνικό επίπεδο κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης για αυτές τις περιπτώσεις καταχώρισης στη μαύρη λίστα·

10. επαναλαμβάνει ότι οι διαδικασίες καταχώρισης στον κατάλογο και διαγραφής από αυτόν που προβλέπονται για τα καθεστώτα κυρώσεων του ΟΗΕ και της ΕΕ έχουν επικριθεί έντονα, με το επιχείρημα ότι δεν επιτυγχάνονται με αυτές ούτε ικανοποιητική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων (τόσο των διαδικαστικών όσο και των ουσιαστικών) ούτε νομική ασφάλεια· εκφράζει, ως εκ τούτου, επιδοκιμασία για τις πρόσφατες πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν σε επίπεδο ΕΕ, με στόχο την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων ανεπαρειών· εκφράζει, ωστόσο, αποδοκιμασία για το γεγονός ότι, ιδιαίτερα το Συμβούλιο, έχει επιδείξει περιορισμένη μόνο φιλοδοξία όσον αφορά τη διασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων προσώπων και οντοτήτων από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002·

11. όσον αφορά το «σκεπτικό» που πρέπει να τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων, διερωτάται κατά πόσο τόσο η πρόταση της Επιτροπής όσο και το κείμενο του Συμβουλίου είναι συμβατά με τις απαιτήσεις της απόφασης που εκδόθηκε στην προαναφερόμενη υπόθεση *Kadi και Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής και η οποία αναφέρεται στην υποχρέωση κοινοποίησης των λόγων για τους οποίους, στις περιπτώσεις αυτές, το όνομα ενός προσώπου ή μιας οντότητας συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το δικαίωμα των ενδιαφερόμενων προσώπων και οντοτήτων να ενημερώνονται σχετικά με τις αποδείξεις που προσκομίζονται εις βάρος τους·

12. τονίζει ότι οι αποδείξεις σε ορισμένες περιπτώσεις βασίζονται κατά πρώτο λόγο σε πληροφορίες που παρέχουν οι υπηρεσίες πληροφοριών, οι οποίες λειτουργούν ενδεχομένως βάσει ειδικών εθνικών διατάξεων· επαναλαμβάνει την άποψη που εξέφρασε το 2008, σύμφωνα με την οποία το εκτελεστικό προνόμιο δεν πρέπει να παρεμποδίζει την πλήρη άσκηση του δικαιώματος σε έναν δικαστή ή να οδηγεί σε ατιμωρησία σε περίπτωση παραβίασης του διεθνούς δικαίου· καλεί εν προκειμένω τα εθνικά κοινοβούλια να ασκήσουν πλήρη εποπτεία των δραστηριοτήτων των κυβερνήσεων τους και ζητεί επείγοντως πλήρη και ταχεία εφαρμογή ενός ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου βασισμένου στο άρθρο 15, ΣΛΕΕ· επαναβεβαιώνει την ανάγκη συμμετοχής του Κοινοβουλίου στις εργασίες της ήδη λειτουργούσης Διάσκεψης των κοινοβουλευτικών επιτροπών που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των υπηρεσιών πληροφοριών και ασφάλειας των κρατών μελών·

13. ζητεί πλήρη και έγκαιρη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των καθεστώτων κυρώσεων της ΕΕ και του ΟΗΕ για τους τρομοκράτες· επιπλέον, διαπιστώνει με ανησυχία ότι οι κυρώσεις για τους τρομοκράτες είχαν κατά τα φαινόμενα αρνητικές επιπτώσεις στην επίλυση των διαφορών και στις προσπάθειες ανάπτυξης σε πολυάριθμες περιοχές και παρακινεί να ληφθεί υπόψη αυτός ο παράγοντας κατά την αξιολόγηση των καθεστώτων·

14. φρονεί ότι θα πρέπει να επιδιωχθούν επείγοντως βελτιώσεις στις πρακτικές καταχώρισης στον κατάλογο και διαγραφής από αυτόν που εφαρμόζει ο ΟΗΕ και ότι τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να καταβάλουν προσπάθειες προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των εσωτερικών τους διαδικασιών επιβολής κυρώσεων με συγκεκριμένο στόχο (διαδικασιών εφαρμογής), όπως προτείνεται στην προαναφερόμενη έκθεση και την προσθήκη της Επιτροπής Νομικών Υποθέσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης·

Συγκεκριμένα περιοριστικά μέτρα για τη Ζιμπάμπουε και συγκεκριμένα ειδικά περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων και φορέων λόγω της κατάστασης στη Σομαλία

15. φρονεί ότι ο σκοπός της κοινής θέσης του Συμβουλίου 2008/632/ΚΕΠΠΑ και της πρότασης που ακολούθησε (σχέδιο κανονισμού) - για την επέκταση των περιοριστικών μέτρων σε πρόσωπα και οντότητες εκτός της κυβέρνησης, που ευθύνονται για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ζιμπάμπουε - είναι άξιος επιδοκιμασίας, όπως και η ευθυγράμμιση της νομοθεσίας με τις πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου όσον αφορά το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη των προσώπων και των οντοτήτων που είναι στόχοι των περιοριστικών μέτρων·

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2009

16. φρονεί ότι πρέπει να διενεργηθεί προσεκτική παρακολούθηση, ούτως ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι για τους οποίους επιβλήθηκαν τα περιοριστικά μέτρα και να διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο τα περιοριστικά μέτρα μπορούν να συνδυαστούν με αξιόπιστα κίνητρα για την προαγωγή της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ζιμπάμπουε·

17. επιδοκιμάζει και υποστηρίζει τις διατάξεις που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της ΕΕ με τις διεθνείς δεσμεύσεις της για άμεση εφαρμογή των κυρώσεων με συγκεκριμένο στόχο που επιβάλλει ο ΟΗΕ σε πρόσωπα και οντότητες, για τα οποία έχει διαπιστωθεί ότι συμμετέχουν σε ενέργειες που απειλούν την ειρήνη, την ασφάλεια ή τη σταθερότητα της Σομαλίας ή τις υποστηρίζουν και τα οποία έχουν προβεί σε ενέργειες που παραβιάζουν το εμπάργκο όπλων ή έχουν παρεμποδίσει την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας·

18. όπως τονίστηκε προηγουμένως, θέτει, ωστόσο, υπό αμφισβήτηση την καταλληλότητα των κειμένων που προτείνει η Επιτροπή όσον αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα πρόσωπα που καταχωρούνται στον κατάλογο - σχετικά με τους λόγους για τους οποίους το όνομα ενός προσώπου ή μιας οντότητας συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο και με τα νομικά δικαιώματά τους - υπό το φως της προαναφερόμενης υπόθεσης *Kadi* και *Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής·

19. τονίζει ότι, όπως έχει υπογραμμίσει η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, το άρθρο 215 ΣΛΕΕ ισχύει μεν για τα εν λόγω μέτρα, πρέπει όμως να πληρούνται μια σειρά προϋποθέσεις: τα μέτρα πρέπει, για παράδειγμα, να βασίζονται σε πρόταση του Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και η Επιτροπή πρέπει να συμπεριλάβει τις αναγκαίες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων·

20. φρονεί ότι το άρθρο 291, ΣΛΕΕ, πρέπει να ληφθεί υπόψη, ούτως ώστε να θεσπίζονται εκτελεστικά μέτρα όταν το άρθρο 215, ΣΛΕΕ, χρησιμοποιείται ως νομική βάση για μελλοντικές προτάσεις·

Πτυχές της προστασίας δεδομένων

21. εκφράζει επιδοκιμασία για τις νέες διατάξεις που περιέχει η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το κείμενο για την ΑΛ Κάιντα, εφιστώντας, ωστόσο, την προσοχή στα σχόλια του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με ιδιαίτερη αναφορά στην αποσαφήνιση των εξαιρέσεων από τις αρχές περί προστασίας δεδομένων που είναι ενδεχομένως αναγκαία και στο δικαίωμα πρόσβασης σε διαβαθμισμένες πληροφορίες· υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι επιφυλάξεις αυτές του ΕΕΔΠ θα μπορούσαν αναλόγως να ισχύουν και για τις τρεις προτάσεις της Επιτροπής· εκφράζει αποδοκιμασία για το γεγονός ότι στο κείμενο του Συμβουλίου διαγράφεται η σαφής αναφορά που περιέχει το άρθρο 7ε, παράγραφος 5 στα δικαιώματα των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽¹⁾, που υπάρχει μόνο στο άρθρο 7δ, παράγραφος 1·

22. παρατηρεί ότι οι πιθανές μεταφορές δεδομένων σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς πρέπει να είναι συμβατές με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη προστασία αυτών των δεδομένων· ενδέχεται να χρειαστεί η ενσωμάτωση σχετικών όρων στην πρόταση, ενώ εξίσου αναγκαία θα αποδειχθεί ίσως και η επίτευξη διακανονισμών με τον ΟΗΕ· σημειώνει ότι η πρόταση δεν επηρεάζει την ευθύνη που ενδεχομένως προκύπτει σε περίπτωση παράνομης επεξεργασίας και δημοσίευσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

23. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ενημέρωση των ενδιαφερομένων προσώπων και οντοτήτων, όπως ζητείται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, πρέπει να είναι όσο το δυνατό πιο πλήρης και ότι οι πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με τα φυσικά πρόσωπα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των αναφερόμενων παρατηρημάτων χρειάζονται αποσαφήνιση ⁽²⁾·

24. τονίζει ότι οι ανεξάρτητες αρχές προστασίας δεδομένων μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο έλεγχο της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις μαύρες λίστες των τρομοκρατών, επιτελώντας με αυτόν τον τρόπο σχεδόν δικαστικό ρόλο, που θα μπορούσε να συμπληρώσει αποτελεσματικά την αναθεώρηση που διενεργούν οι δικαστικές αρχές ⁽³⁾·

⁽¹⁾ ΕΕ L 8, 12.1.2001, σ. 1.

⁽²⁾ Π.χ.: το κείμενο θα μπορούσε να διατυπωθεί με τρόπο, ώστε να προβλέπει ότι «το Παράρτημα [...] περιλαμβάνει μόνο τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τον σκοπό της εξακρίβωσης της ταυτότητας των φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο και, σε κάθε περίπτωση, δεν περιλαμβάνει περισσότερες από τις πληροφορίες που παρέχονται στα στοιχεία α) έως [...]».

⁽³⁾ Βλέπε H Hijmans και A Scirocco «Ελλείψεις στην προστασία των δεδομένων στην ΕΕ στο τρίτο και στον δεύτερο πυλώνα. Μπορεί η Συνθήκη της Λισσαβώνας να βοηθήσει;» Αναθεώρηση της νομοθεσίας για την κοινή αγορά 2009, σελ. 1512.

Πέμπτη, 17 Δεκεμβρίου 2009

25. φρονεί ότι έχει τεράστια σημασία να θεσπιστούν το συντομότερο δυνατό τόσο ένα γενικό πλαίσιο σχετικά με την προστασία δεδομένων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16, ΣΛΕΕ, όσο και ειδικές διατάξεις, όπως απαιτείται στο άρθρο 39, ΣΕΕ·

*

* *

26. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών και στους Γενικούς Γραμματείς των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η απαιτούμενη βελτίωση του νομικού πλαισίου για την πρόσβαση στα έγγραφα μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας

P7_TA(2009)0116

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με την αναγκαία βελτίωση του νομικού πλαισίου όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001

(2010/C 286 E/03)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ), τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τις ερωτήσεις που υπεβλήθησαν στις 9 Νοεμβρίου 2009 προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο σχετικά με την αναγκαία βελτίωση του νομικού πλαισίου όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 (Ο-0123/2009 - Β7-0231/2009, και Ο-0122/2009 – Β7-0230/2009) και λαμβάνοντας υπόψη τη συζήτηση στην ολομέλεια στις 15 Δεκεμβρίου 2009,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 115, παράγραφος 5 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση «τοποθετεί τον άνθρωπο στην καρδιά της δράσης της, καθιερώνοντας την ιθαγένεια της Ένωσης και δημιουργώντας ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» (προοίμιο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων) και ότι «κάθε πολίτης της Ένωσης, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ανεξαρτήτως υποθέματος» (άρθρο 42 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων),
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας τροποποίησε όχι μόνο τη νομική βάση του κανονισμού που διέπει την πρόσβαση στα έγγραφα, αλλά και το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί ο εν λόγω κανονισμός, και ιδίως όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και του πολίτη ⁽¹⁾,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σχέση αυτή πρέπει στο εξής να πλαισιώνεται από τις δημοκρατικές αρχές που περιγράφονται στον νέο Τίτλο II της ΣΕΕ σύμφωνα με τον οποίο «η Ένωση σέβεται την αρχή της ιδιότητας των πολιτών της, οι οποίοι τυγχάνουν ίσης προσοχής από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της» (άρθρο 9) και «κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά και εγγύτερα στους πολίτες» (άρθρο 10, παράγραφος 3),
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλήρης ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην ΕΕ, καθώς και η κατάργηση του διακυβερνητικού καθεστώτος που εξακολουθούσε να υπάρχει στον τομέα της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας για ποινικές υποθέσεις, βασίστηκε στη βούληση των κρατών μελών «να ενισχύσουν περαιτέρω τη δημοκρατική και αποτελεσματική λειτουργία των θεσμικών οργάνων» (προοίμιο της ΣΕΕ),

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Οκτωβρίου 2009, παράγραφος 3.